

zorg-esperanto de kracht van eenvoud

hoe het groeide binnen onze dienst Familiezorg West-Vlaanderen vzw

- taakgericht → persoonsgericht en doelgericht
- doelbepaling → overzichtelijk grondplan/stafkaart
- streven naar een gemeenschappelijke taal

hoe het groeide binnen onze dienst

- Criteria
  - vanuit de praktijk en aansluitend bij de praktijk
  - eenvoudig en toch ruimte latend voor complexiteit
  - mag niet als iets extra ervaren worden dat erbij komt maar integendeel als ondersteunend voor wat we doen

situering in de brede samenleving

- noodzaak aan eenvoud binnen een zorglandschap in beweging
- elke sector komt met zijn terminologie, protocollen, documentstructuren...
- als eerstelijnsdienst zien we het brede geheel en de raakpunten
- cultuur van samenwerken > focus op structuren

esperanto

- communicatie tussen verschillende werelden, actoren, culturen, sectoren, beroepsgroepen
  - brugfunctie
  - geweldloos en gelijkwaardig
  - gemakkelijk te leren door eenvoud
  - politiek neutraal
-
- hij die hoopt

zorg-esperanto

stafkaart

- oriëntatie en overzicht
- waar gaan we heen?
- welke weg volgen we?
- veiligheid/rust
- houvast/zekerheid
- haalbaarheid
- bewustwording
- verbinding met tochtgenoten

eenheid in verscheidenheid

- intersectorieel
- interdisciplinair

eenvoud in complexiteit

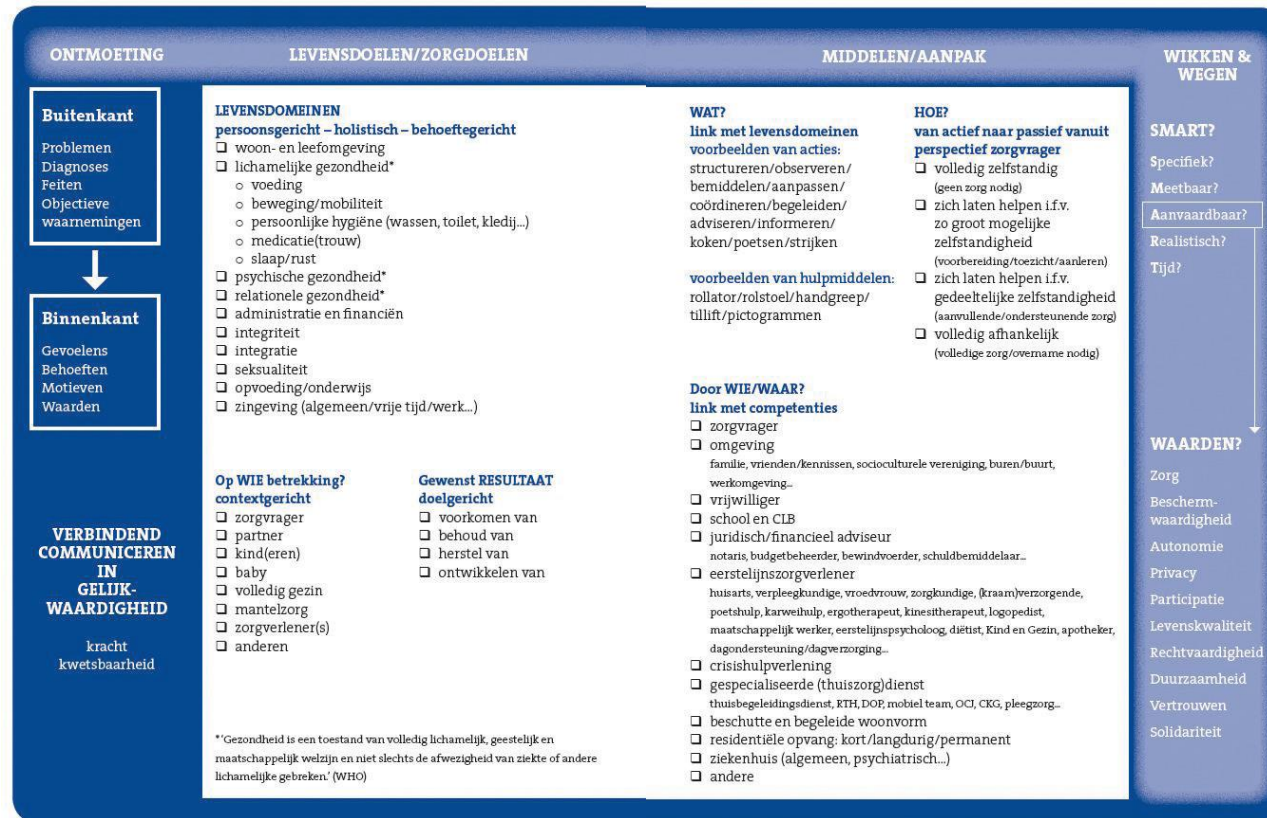
- ontstaansgeschiedenis (één boek - twee boeken - één boek)
- diende ook helpend te zijn voor de zorgvrager en zijn mantelzorger
- heldere, eenvoudige taal

als je snel wilt gaan, ga dan alleen
als je ver wilt komen, ga dan samen

Afrikaans gezegde

Copyright: Familiezorg West-Vlaanderen vzw, integrale dienst voor thuiszorg

www.familiezorg-wvl.be

ontmoeting

binnenkant - buitenkant

Dit is mijn geheim, het is heel eenvoudig:
alleen met het hart kun je goed zien.
Het wezenlijke is voor de ogen onzichtbaar.

Antoine de Saint-Exupéry

buitenkant waarneembaar foto	acties problemen – (valkuil van etiketten) diagnoses – (valkuil van etiketten) feiten – objectieve waarnemingen
persoon met zijn levensdomeinen	
binnenkant onzichtbaar scan	gevoelens behoeften motieven (levens)doelen waarden

van probleemgerichte naar behoeftegerichte taal

probleemgerichte taal	behoeftegerichte taal
Hij is een gevaar voor zichzelf.	Hij heeft behoefte aan bescherming.
Zij is onbekwaam.	Zij heeft behoefte aan begeleiding en ondersteuning.
Hij is een zeurpiet.	Hij heeft behoefte aan aandacht en een luisterend oor. Hij heeft behoefte om gezien te worden.
Zij is veeleisend.	Zij heeft graag dat het snel en goed gedaan wordt.

probleemgerichte taal	behoeftegerichte taal
Hij verwaarloost zichzelf.	Hij heeft behoefte aan autonomie. Hij heeft behoefte aan gedoseerde begeleiding en zorg.
Zij is eigenzinnig.	Zij heeft behoefte aan autonomie, behoefte dat er met haar rekening wordt gehouden.
Hij zorgt niet voor zichzelf.	Hij heeft behoefte aan zingeving.
Zij is fragiel.	Zij heeft behoefte aan veiligheid en bescherming.
Hij is té ziek om thuis te blijven.	Hij heeft behoefte aan gepaste medische verzorging in het ziekenhuis.

levensdomeinen

LEVENS Domeinen

persoonsgericht – holistisch – behoeftegericht

- woon- en leefomgeving
- lichamelijke gezondheid*
  - o voeding
  - o beweging/mobiliteit
  - o persoonlijke hygiëne (wassen, toilet, kledij...)
  - o medicatie(trouw)
  - o slaap/rust
- psychische gezondheid*
- relationele gezondheid*
- administratie en financiën
- integriteit
- integratie
- seksualiteit
- opvoeding/onderwijs
- zingeving (algemeen/vrije tijd/werk...)

levensdoelen en zorgdoelen

enkele voorbeelden van doelen

- ontwikkelen van vaardigheden die je als ouder nodig hebt
- herstel van de mobiliteit na ontslag uit het ziekenhuis
- herstel van psychisch welzijn na een traumatische ervaring
- voorkomen van herval van alcoholverslaving
- behoud van de veiligheid van de kinderen
- ontwikkelen van zelfstandigheid als persoon met een functionele beperking

enkele voorbeelden van doelen

- herstel van een gezonde financiële situatie / voorkomer van nieuwe schulden
- herstel van een gevoel van geborgenheid voor de persoon met dementie
- behoud van draagkracht van de mantelzorger
- behoud van een aangename woon- en leefomgeving voor het hele gezin

context

wat? acties - interventies - hulpmiddelen

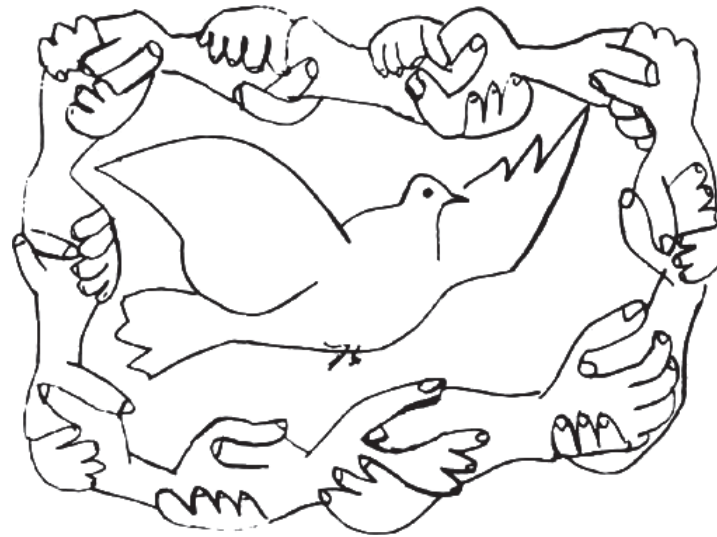
hoe? van actief naar passief

<p>perspectief zorgvrager</p> <p>perspectief zorgverlener</p>	<p>zelf doen</p>	<p>zich laten helpen om het <i>volledig</i> zelf te doen</p>	<p>zich laten helpen om het <i>gedeelte- lijk</i> zelf te doen</p>	<p>het <i>volledig door anderen</i> laten doen</p>
	<p>overlaten</p>	<p>activeren aanleren voorbereiden</p>	<p>aanvullen begeleiden ondersteunen</p>	<p>overnemen uitvoeren</p>
	<p>actief/passief</p>		<p>passief/actief</p>	

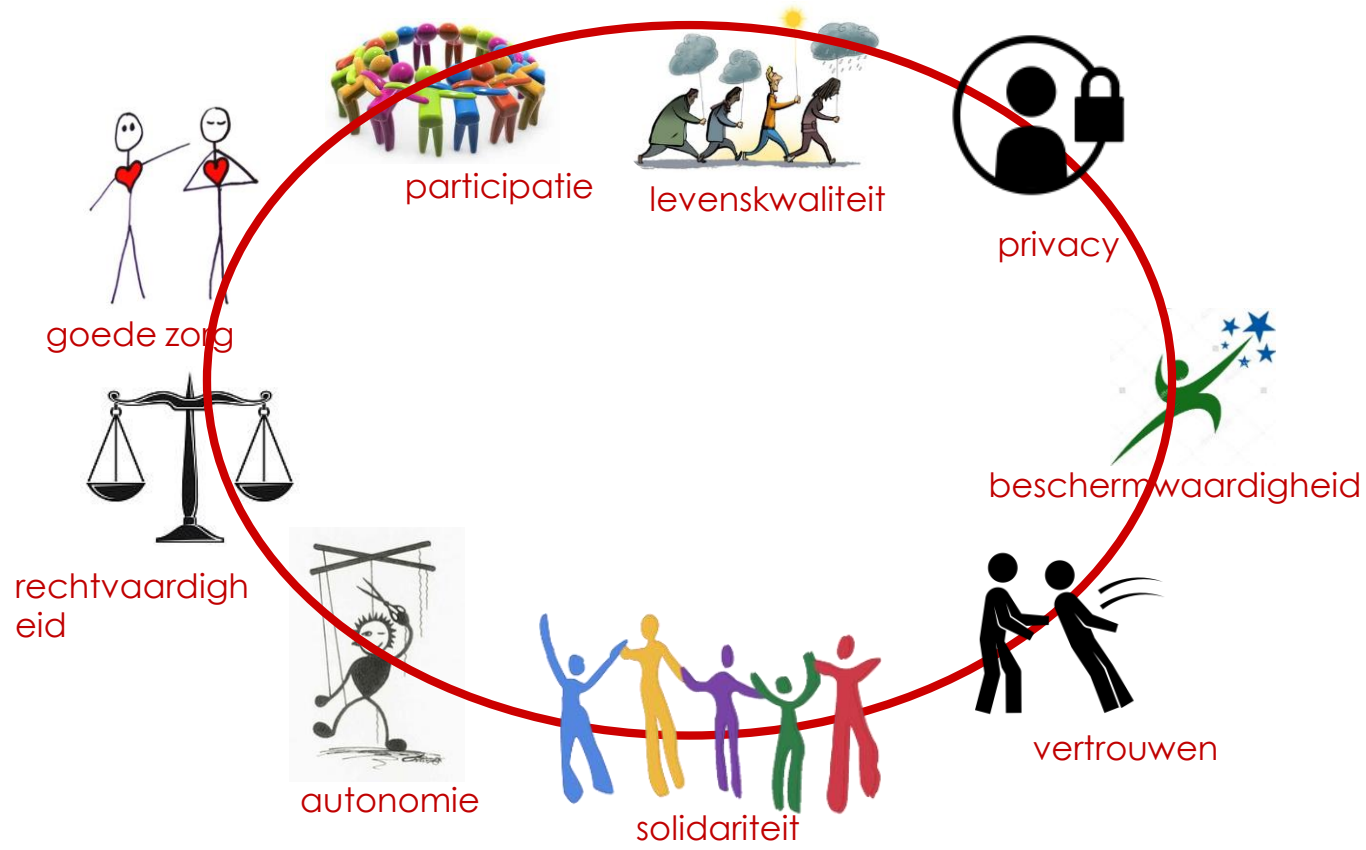

wie? de handen in elkaar slaan

waarden in balans

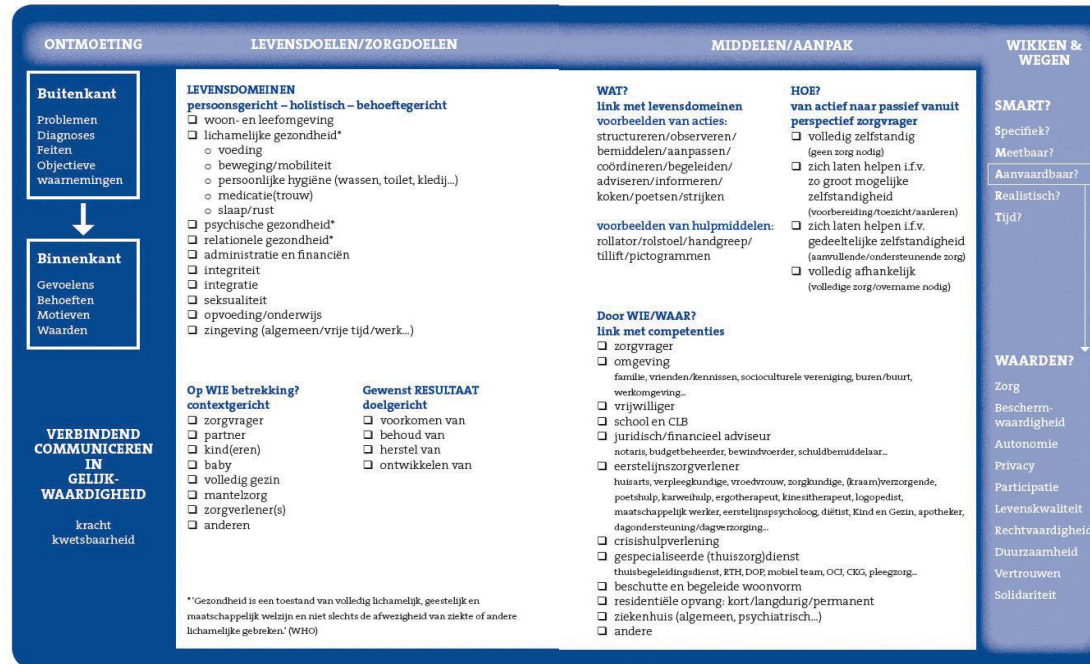
Overdraagbaar naar ander gebieden

waarneming

doelen

middelen

reflectie

Copyright: Familiezorg West-Vlaanderen vzw, integrale dienst voor thuiszorg

www.familiezorg.wvl.be

enkele reacties

- *Zorg-Esperanto maakt me bewuster van waar ik naartoe wil. Het is een blikopener!*
- *Ik ervaar Zorg-Esperanto als zeer helpend en ondersteunend.*
- *Ik ben overtuigd dat dit schema snel 'in ons hoofd' zal zitten en dat we dit op elk moment zullen kunnen integreren... bij intake, op overleg...*

enkele reacties

- *In plaats van problemen te formuleren, nodigt het me uit om de behoeftes van mezelf en anderen te ontdekken.*
- *Zorg-Esperanto biedt op één A4 een praktisch bruikbaar hulpmiddel dat ik voortdurend gebruik.*
- *Zorg-Esperanto is zeer verhelderend. Fijn dat het vanuit de praktijk komt.*

wandelaar er ligt een weg gereed
de weg wordt al wandelend gebaad

Paulo Coelho

www.familiezorg-wvl.be

info@familiezorg-wvl.be

samen aan de slag met zorg-esperanto!

